

[Foss.]

interesseret som alle andre i, at skatteligningen bliver så effektiv og retfærdig som muligt, og vil gerne medvirke til, at der gennemføres den bedst mulige kontrol. På den ene side må der imidlertid være grænser for, hvor meget ekstra arbejde der kan pålægges private virksomheder. Jeg formoder, at den mere indgående kontrol hovedsagelig må baseres på stikprøver, og det er klart, at skattevæsenet må have de nødvendige beføjelser, således at disse stikprøver kan blive effektive. På den anden side må der være ganske bestemte regler for skattevæsenets beføjelser, således at man ikke risikerer vilkårligheder; men i alle tilfælde er vi fra vor side ganske enige med den højtærede finansminister i, at ingen skal have lov til at snyde sig fra sin skattepligt, og vi vil gerne medvirke til, at reglerne for skatteligningen bliver så effektive som muligt.

Jeg skal til slut udtale, at jeg håber, vi så snart som muligt efter det kommende valg kan tage fat på de foreliggende lovforslag, og at vi kan enes om en tilfredsstillende løsning.

Axel Sørensen: Jeg skal på det radikale venstres vegne fremsætte nogle bemærkninger angående forslag til lov om skattefri afskrivninger.

De lovforslag, som her er sat under debat, er fremsat med det formål at bidrage til øget produktion og beskæftigelse i den kommende tid. Ikke mindst fordi en produktionsforøgelse er påkrævet, men også med henblik på de store årganges placering i dansk erhvervsliv i de nærmeste år er en øget investering nødvendig. Om den nødvendige investering vil finde sted, afhænger af, hvorvidt der kan stilles de nødvendige midler til rådighed. I de sidste 50 års skattelovgivning rummes der bestemmelser om skattefri afskrivning på forskellige områder, herunder på maskiner og inventar. De gennem årene gældende afskrivningsregler har haft en skiftende udformning og har derfor været vanskelige at praktisere — men dog ikke vanskeligere, end at det høje ting har kunnet finde frem til at forme disse regler; det være sagt over for det ærede medlem hr. Hans Knudsen, som særlig omtalte den form, de har haft indtil

dato. Der er af samme grund opstået utilfredshed med og fra visse sider rejst kritik imod praktiseringen af afskrivningsreglerne.

Denne kritik har man mødt i forstærket grad, siden afskrivningsreglerne i 1940 blev udvidet, så at de også kom til at omfatte ekstraordinære afskrivninger. Samtidig blev der indført visse undtagelser fra de ordinære afskrivningsregler; jeg kan blot minde om de særlige regler vedrørende afskrivning på tørve- og brunkulsmateriel, regler, som til lod relativt store afskrivninger i de første år efter anskaffelsen under hensyn til de pågældende produktionsformers midlertidige karakter. Man præmierede altså til en vis grad de mennesker, der ville investere kapital i produktion af brændsel her i landet, så længe tilførslerne udefra var usikre.

Efter verdenskrigens afslutning trådte erhvervene ind i en ny periode, der krævede både mekanisering og rationalisering som baggrund for en produktionsforøgelse; det gjaldt såvel skibsfart, håndværk og industri som landbrug. Resultatet blev også det tilsigtede, en forøgelse af produktionen, samtidig med at betydelig arbejdskraft flyttede fra landbrug til industri. For denne udvikling har de udvidede afskrivningsregler haft ikke ringe betydning. De giver i praksis en skattecredit, idet skattebetalingen udskydes til et senere tidspunkt.

De regler, som har været givet om ekstraordinære afskrivninger, har ikke været permanente, de har kun været gældende for et år ad gangen og står i en tekstanmærkning på finansloven. Dette har bidraget til en usikkerhed til erhvervslivets skattemæssige forhold, som igen har givet sig udslag i en forstærket investering dels i form af nyinvestering, dels i form af alt for hyppige udskiftninger af maskiner og driftsmateriel. Der rejses ofte en endog stærk kritik imod de ekstraordinære afskrivninger på grund af de meget store fradrag i indkomsten, som de giver mulighed for; det virker uheldigt, når en skatteyder, som er økonomisk velstillet, og som har foretaget særlig iøjnefaldende investeringer, i kraft af de gældende afskrivningsregler i de første år efter anskaffelsen kan bringe sin indkomst betydeligt ned, ja, i enkelte tilfælde helt ned til nul. Den slags forhold strider jo imod princippet skat efter evne.

De skatteydere, der ikke har tilstræk-